

تحولات منطقه؛ از سفر بایدن تا پوتین

علی اصغر زرگر

تحلیگر مسائل بین الملل

سفرهای اخیر روسای جمهور کشورهای مختلف به منطقه خاورمیانه نمونه‌ای از تحولات روابط بین‌الملل است که روز به روز در حال تحول است و شاید هر ماه یا هفته‌ای متغیر باشد. هر چند که این مساله طبیعی است. با توجه به مسائلی که در دنیا در حال گذار است این تحولات به وقوع می‌پیوندد. در خصوص سفر اخیر بایدن به عربستان باید به این نکته اذعان داشت که آمریکایی‌ها همه توجه خود را به مساله روسیه، اوکراین و حل مساله انرژی اروپا و همچنین مسائل چین قرار داده‌اند. کما اینکه خود آقای بایدن صراحتاً گفت نمی‌خواهیم اجازه دهیم که خاورمیانه به جولانگاه روسیه و چین تبدیل شودو خلأیی ایجاد گردد که این دو قدرت با ایران این خلأ را پر کنند. اینها نشان دهنده یک رقابت دیرینه‌ای است که قدرت‌های بزرگ در خاورمیانه داشتند. آمریکایی‌ها نیروهای خود را در منطقه خاور میانه کاهش دادند و از عراق و حوزه خلیج فارس خارج کردند و سعی کردند که از نیروهای منطقه استفاده کنند. اکنون سعی آمریکایی‌ها این است که یک ائتلاف عربی – عبری را خواهان آن هستند در منطقه برقرار کنند و آن امنیتی را خواهان آن هستند در منطقه برقرار کنند و خود را در گیر مسائل خاورمیانه نکنند. به همین جهت نیز آقای بایدن ابتدا به اسرائیل و سپس به ریاض سفر کرد. با این حال آمریکا تلاش کرد تا در این سفر به نحوی عربستان سعودی را رهبر جهان عرب کند و در حوزه خلیج فارس نیز تلاش کند یک همگرایی بین کشورهای عربی ایجاد کند و با کمک اسرائیل این ائتلاف را انجام دهند و امنیت منطقه را در عهده سعودی‌ها قرار دهد. البته خاورمیانه تنها مساله خلیج فارس نیست و یکی از مسائل مهم آن بحث سوریه و مسائلی است که در حوزه این کشور انجام می‌پذیرد. آقای پوتین نیز در همین راستا سفری به تهران خواهند داشت و شاید از یک جهت پاسخی به دید و بازدیدي باشد که رئیس‌جمهور کشورمان آقای رئیسی از مسکو داشتند اما در عین حال حامل یک پیامی است که وقتی یک قدرتی وارد پایتخت کشوری می‌شود کل شناسانی هم به دنبال وی خواهند آمد و توافقمه‌هایی امضا خواهد شد یا اجرای توافقمه‌های قبلی تسریع خواهد گردید. در عین حال مجموعه این عوامل می‌تواند نشان دهد که ایران یک کشور مهم و تاثیر گذار است. مساله مهم‌تر اینکه بدون بازیگر مهم منطقه‌ای همچون ایران مسائل خاورمیانه به تنهایی قابل حل و فصل نیست. لذا در سفری که آقای پوتین و اردوغان به تهران خواهند داشت مسائل منطقه‌ای مورد بحث قرار خواهد گرفت و طرفین توافقاتی خواهند داشت.

دیدگاه

خاور میانه پس از سفر بایدن

سید محمود صدری

کار شناس مسائل بین الملل

در حالی که توافق برجام هنوز در هاله‌ای از ابهام قرار دارد، بایدن به عربستان و اسرائیل سفر کرد تا مناسبات همه جانبه و در تمام سطوح اقتصادی، امنیتی، سیاسی و فرهنگی و نظامی شکل گسترده‌ای به خود بگیرد. این در حالی است که تنش‌های اسرائیل و ایران بسیار بیشتر و به شکل علنی بدل شده است. تمام این موارد زمانی پیچیده‌تر می‌شود که شاهد هستیم در سال‌های اخیر نیز پای چین به خاورمیانه باز شده‌است. چینی‌ها روابط بسیار گسترده‌ای را با عربستان و همچنین امارات و تا حدودی عراق برقرار کرده‌اند، درحالی که سند بیست و پنج ساله ایران در سطح تفاهم باقی مانده است. رابطه چینی‌ها با عربستان در زمینه نظامی، هوش مصنوعی و مناسبات تکنولوژیکی پیشرفت بسزایی داشته است. از طرف دیگر گرچه بن سلمان جاه‌طلب و از روحیه تهاجمی و گاهی غیر عادی و غیر منطقی برخوردار است اما همچون امارات در جهت توسعه و به روز رسانی عربستان است و در این زمینه گام‌هایی را برداشته و در صدد آن است که مدیرین‌مراد ر همه ابعاد در کشورش تحقق بخشد. این در حالی است که در عراق نیز بار دیگر شاهد بی‌ثباتی هستیم و برخی جریان‌ها به دنبال فضا سازی علیه ایران هستند. روشن است سمت گیری عراق در موازنه قدرت بین ایران و دولت‌های خلیج فارس و کشورهای عربی منطقه از اهمیت حیاتی برخوردار است. در هر حال چنانچه ائتلاف عربی بتواند مسیر ی را که انتخاب کرده‌است با موفقیت دنبال کند در آینده نتنها در زمینه اقتصادی از رشد بسیار فزاینده‌ای برخوردار خواهد بود بلکه در زمینه تکنولوژی و گسترش نگاه سیاسی جدید، یعنی روابط علنی گسترده با اسرائیل نیز امکان موفقیت را پیدا خواهد کرد. این جریان یعنی عادی سازی روابط با اسرائیل البته با موافقی همچون عدم انعطاف این کشور نسبت به سرزمین‌های اشغالی فلسطین، تندروی سیاستمداران اسرائیل و نگاه فاشیستی حاکم بر بخشی از احزاب این کشور و همچنین نارضایتی مردم منطقه می‌تواند مواجه شود. این در حالی است که بازدارندگی نظامی ایران در شرایط خوبی قرار دارد و نیروی مقاومت در وضعیت خوبی است و توازن قدرت نظامی با رقیا برقرار است. ایران از نظر نیروی انسانی و جمعیت و ظرفیت‌ها از توان بالاتری برخوردار است اما آمریکا و غرب شرایط تحریمی شدیدی را اعمال کرده‌اند و اجازه نمی‌دهند که دنیا با کشورمان روابط عادی داشته باشد. روسیه و چین نیز به‌طور محدود، در بخشی از مسائل با ایران همکاری می‌کنند و از مناسبات گسترده همچون تبادل تکنولوژی و تقویت اقتصاد ایران و سرمایه‌گذاری و تقویت بنیه تولیدی کشورمان خودداری می‌کنند. چرا که امکان مقابله با اقدامات تنبیهی آمریکا را ندارند و همین امر سبب شده تا ایران در شرایط اقتصادی سختی قرار گیرد.

رئیس‌جمهور:

جهت‌گیری دولت عدالت‌محوری در عمل است

◀ در پر تو فرهنگ علوی، امکان غلبه بر تمام مشکلات فعلی کشور وجود دارد

عنوان خدمتگزار نظام و مردم و شما به عنوان هنرمندان آئینی کشور برای حفظ و تداوم این نظام نهاده‌است. رئیس‌جمهور در بخش دیگری از سخنان خود به درخواست‌های مطرح شده از سوی شاعران برای ایجاد جایگاهی حقوقی به منظور حمایت از شعر و شاعران تصریح کرد: هیچ هنر دیگری همچون شعر ظرفیت تعالی بخشی و انتقال مفاهیم و ارزش‌های اصیل اسلامی را ندارد و لذا به سهم خود از ایجاد جایگاهی برای حمایت از شعر و شاعران استقبال و پشتیبانی می‌کنم. رئیس‌جمهور همچنین اجرای عدالت را مهم‌ترین توصیه به مولای مقتیان علی بن ابی‌طالب (ع) به کارگزاران حکومت دانست و تاکید کرد: اجرای عدالت از مهم‌ترین آرمان‌های انقلاب اسلامی و امام راحل(ره) و از تاکیدات همیشگی مقام معظم رهبری بوده است. جهت گیری کلان دولت سیزدهم از ابتدای استقرار بر این بوده که نظام اداری کشور، بیش از گذشته به سوی عدالت سوق یابد. آیت‌ا... رئیسی در جلسه هیات دولت اجرای عدالت در جامعه را امری دشوار دانست و با تاکید بر آموزه‌های گرانقدر حضرت علی(ع) در این حوزه، خاطر نشان کرد: مهم این است که در عمل عدالت‌گرا باشیم و این مهم جز در سایه تلاش و مجاهدت تحقق نمی‌یابد. وی با اشاره به گزارش رئیس کل بانک

«آرمان ملی» هفتمین نشست روند آستانه را بررسی می‌کند

گردهمایی پوتین؛ رئیسی واردوغان برای حل مشکل سوریه

◀ توجه رسانه‌های غربی به نشست تهران

سوریه، دو کشور همسو با دولت سوریه یعنی روسیه و ایران به‌همراه ترکیه که از آغاز این بحران به صورت آشکارا مخالف دولت کنونی سوریه بود و بر رفتن بشار اسد تاکید داشت و در همین راستا به برخی از معارضان سوری و حتی گروه‌های تکفیری کمک می‌کرد تصمیم گرفتند که در فرایندی به نام روند آستانه به حل بحران سوریه از طریق راه حل سیاسی کمک کنند و به شش سال جنگ، آوارگی و ویرانی در این کشور پایان دهند و مقدمه این موضوع، آتش بس فراگیری بود که از دسامبر ۲۰۱۶ تا توافق میان دولت سوریه و گروهی از مخالفان مسلح برقرار شد، آتش بسی که برای نخستین بار نمایندگان دولت سوریه با نمایندگان گانی از گروه‌های مخالف مسلح به‌طور مستقیم رایزنی کردند. دور اول نشست آستانه در ژانویه ۲۰۱۷ (سوم و چهارم بهمن ۱۳۹۵) با حضور ایران، روسیه و ترکیه در قزاقستان برگزار شد و به مرور در برخی از نشست‌ها نمایندگان برخی از کشورها از جمله عراق و لبنان نیز به عنوان ناظر حضور داشتند ولی هیچ کدام عضو دائم این فرایند نشدند. روسیه، ترکیه و ایران به عنوان کشورهای ضامن آتش‌بس در سوریه تاکنون ۱۸ بار مذاکرات آستانه را با هدف بررسی مسائل بشردوستانه، تقویت اعتماد و هماهنگی برای انجام اقداماتی در راستای توسعه روند صلح و حل و فصل بحران سوریه برگزار کردند. ضامن‌ها در نشست هجدهم در روزهای ۲۴ تا ۲۶ خرداد ۱۴۰۱ با حضور معاونان وزارت امور خارجه روسیه، ایران و ترکیه در نورسلطان قزاقستان برگزار شد تصمیم گرفتند تا نوزدهمین نشست بین‌المللی سوریه را در چارچوب آستانه با حضور معاونان وزیران امور خارجه ایران، ترکیه و روسیه در نیمه دوم سال ۲۰۲۲ در نورسلطان قزاقستان برگزار کنند. آنها همچنین هدف‌ها و مأموریت‌های خود همچنان بعد از سال ۵ با موانع جدی و سختی روبه‌رو است. در اواخر سال ۲۰۱۶ بعد از برگزاری نشست‌هایی نسبتاً ناموفق در وین و ژنو در ارتباط با بحران

نشست روند آستانه

نشست سران روند آستانه بعد از دو سال وقفه امروز به صورت حضوری در تهران برگزار می‌شود. این در حالی است که به رغم وجود برخی از اختلافات بین اعضا در ارتباط با سوریه این نشست رامی‌توان مدلی از مشارکت کشورها در تامین امنیت منطقه و مبارزه با تروریسم دانست، روندی که برای پیشبرد هدف‌ها و مأموریت‌های خود همچنان بعد از ۵ سال با موانع جدی و سختی روبه‌رو است. در اواخر سال ۲۰۱۶ بعد از برگزاری نشست‌هایی نسبتاً ناموفق در وین و ژنو در ارتباط با بحران

محمد باقر قالیباف:

شورای نگهبان همواره از قانون اساسی مراقبت کرده است

قانون اساسی شد.اسلامیت و جمهوریت نظام مقدس جمهوری اسلامی دو پایه مشروعبیت بخش و در هم تنیده‌ای هستند که شورای نگهبان در تمام این سال‌ها توانسته است با دقت و حساسیت و به‌رغم تمام هجمه‌های داخلی و خارجی از آنها مراقبت کند و اجازه ندهد مسیر ریل گذاری کشور در قانونگذاری نسبت به قانون اساسی و شرع مقدس به انحراف گراییده شود. وی افزود: توقیقات

تشکیل ناتوی عربی علیه ایران محقق می‌شود؟

تحلیگر مسائل بین‌المللی مذاکرات جاری بین ایران و برخی کشورهای عربی از جمله عربستان، مصر و اردن و روابط نزدیک ایران با عراق را عامل موثری در این بین می‌داند. حسن بهشتی‌پور در ایرنا به گفت: «در حال حاضر ایران با

عربستان مذاکراتی را پیش برده که در بخش امنیتی موفق بوده و احتمالاً به‌زسرگیری روابط ایران و عربستان انجامد. از طرف دیگر قرار است که امارات به زودی سفیر به ایران بفرستد و نشان دهد که دنبال افزایش تنش و اختلافات با ایران نیست. وی افزود: ضمن اینکه ایران با مصری‌ها نیز مذاکراتی انجام داده‌است. همچنین گفت‌وگوهایی بین ایران و اردن با واسطت عراق انجام شده است. این ک‌ها نشان می‌دهد که حامیان ایده ناتو عربی در چه شرایطی روی همکاری کشورهای عربی حساب کرده‌اند. نخست‌وزیر اردن صریحاً گفته بود که دنبال تعارض با ایران نیستیم و دنبال گفت‌وگو هستیم. این یعنی برخی از این کشورهای عربی خواهان تعامل با ایران بوده و مایل نیستند که وارد بازی خطرناک طراحی شده از سوی آمریکا و رژیم صهیونیستی بشوند.

کانون توطئه را در مبدا می‌خشکانیم

فرمانده نیروی دریایی سپاه گفت: اگر دشمن بی‌عقلی کند و بخواهد فتنه‌ای یا تجاوزی علیه نظام اسلامی انجام دهد، به گونه‌ای عمل می‌کنیم که درس عبرتی سخت برای او و همراهانش باشد و کانون آن توطئه را در مبدأ می‌خشکانیم. دریادار پاسدار علیرضا دستگیری گفت: اگر جمهوری اسلامی همانند برخی از کشورها از آرمان‌ها و ارزش‌های ولای خود دفاع نمی‌کرد و تن به دلت و تسلیم در مقابل مستکبران می‌داد امروز چیزی از آن باقی نمی‌ماند و فرمانده درباره دیدار سه جانبه روسای جمهوری ایران، روسیه و ترکیه در تهران در چارچوب «مذاکرات آستانه»، در گزارشی نوشت: روسیه، ترکیه و ایران در سال‌های اخیر نشست‌هایی برای مذاکره درباره سوریه در چارچوب «روند صلح آستانه» به منظور پایان بخشیدن به جنگ و درگیری‌های سوریه برگزار کرده‌اند که بیش از یازده سال است در این کشور عربی خاورمیانه ادامه دارد. خبرگزاری فرانسه همچنین نوشت: نشست روز سه‌شنبه در حالی برگزار می‌شود که رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهور ترکیه تهدید کرده‌است حمله جدیدی علیه شبه‌نظامیان کرد در شمال سوریه انجام دهد. در بخشی از این گزارش آمده‌است: ایران که سید ابراهیم رئیسی، رئیس‌جمهور این کشور میزبان این نشست است، پیش از این درباره عملیات نظامی ترکیه در سوریه هشدار داده و گفته است چنین اقدامی «موجب ثبات‌دایی در منطقه» می‌شود. نشست تهران همچنین احتمالاً باعث می‌شود که اردوغان اولین نشستش با ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه را از زمان حمله این کشور به اوکراین انجام دهد. رئیس‌جمهور ترکیه ماه‌هاست پیشنهاد داده که با رئیس‌جمهور روسیه دیدار کند تا بتواند به حل‌وفصل تنش‌های شدت یافته در جهان از زمان در گرفتن این جنگ کمک کند.

اقتدار ارتش نقشه‌های شوم دشمنان را خنثی کرده است

فرمانده نیروی پدافند هوایی ارتش با تاکید بر اینکه امروز قدرت پدافندی در سایه همین پیشرفت علمی محقق شده است، گفت: هیچ مانع و عاملی نباید پیشرفت علمی مراکز آموزشی و نظامی کشورمان را دچار وقفه کند. امیر سر تیپ علیرضا صباچی‌فرد با بیان اینکه شباب علمی در ارتش به‌ویژه نیروی پدافند هیچ زمان کند نخواهد شد، اظهار داشت: اقتدار ارتش بسیاری از نقشه‌های شوم دشمنان را به‌چالش کشیده و خنثی کرده است. فرمانده نیروی پدافند هوایی ارتش، خاطر نشان کرد: پژوهش در توسعه همه‌جانبه قدرت پدافندی کشورمان به‌طور ویژه در زمینه راداری، موشکی، پهپادی و... باید به‌عنوان اصلی‌ترین عامل پیشرفت علمی مدنظر فرماندهان این نیرو قرار بگیرد، چرا که پژوهش نقطه عطفی در دستیابی به قدرت نظامی است.

کوتاه

مواقف رهبری با عفو یا تخفیف مجازات تعدادی از محکومان

رهبر انقلاب اسلامی به مناسبت فرارسیدن اعیاد سعید قربان و غدیر خم با عفو یا تخفیف مجازات دو هزار و دویست و هفتاد و دو تن (۲۲۷۲) از محکومان محاکم عمومی و انقلاب، سازمان قضائی نیروهای مسلح و تعزیرات حکومتی موافقت کردند. به گزارش روز یکشنبه گروه سیاسی ایرنا، حجت‌الاسلام والمسلمین غلامحسین محسنی اژه‌ای رئیس قوه قضائیه در نامه‌ای به رهبر انقلاب اسلامی پیشنهاد عفو یا تخفیف و تبدیل مجازات این محکومان را که پرونده‌های عفو آنان در کمیسیون عفو و بخشودگی بررسی شده و واجد شرایط لازم تشخیص داده شده‌اند، ارائه کرد که این پیشنهاد در اجرای بند ۱۱ اصل ۱۱۰ قانون اساسی مورد قبول حضرت آیت‌ا... خاصه‌ای قرار گرفت.

مقداد در راه تهران

منابع خبری اعلام کردند که وزیر خارجه سوریه امروز و همزمان با نشست آستانه، به تهران سفر خواهد کرد. خبرگزاری اسپوتنیک اعلام کرد که فیصل مقداد، وزیر خارجه سوریه امروز (سه‌شنبه) به تهران سفر خواهد کرد. بر اساس این گزارش، این سفر در حالی انجام می‌شود که قرار است امروز ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه و رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهور ترکیه به میزبانی ابراهیم رئیسی، رئیس‌جمهور ایران نشست سه‌جانبه درباره حل سیاسی بحران سوریه در تهران داشته باشند.

گفت‌وگوی تلفنی

امیر عبداللہیان

بازویر خارجه عراق

وزیر امور خارجه کشورمان و وزیر امور خارجه عراق در تماسی تلفنی، برخی موضوعات مورد اهتمام مشترک در حوزه روابط دو جانبه و نیز برخی موضوعات منطقه‌ای از جمله روند گفت‌وگوهای تهران و ریاض را بررسی کردند. در این تماس تلفنی حسین امیرعبداللہیان، وزیر امور خارجه کشورمان اعیاد قربان و غدیر خم را به فؤاد حسین، وزیر امور خارجه عراق تبریک گفت. فواد حسین، وزیر امور خارجه عراق نیز ضمن تبریک متقابل عید به همتای ایرانی خود و با اشاره به حضور عراق در اجلاس اخیر جده، ارزیابی خود از این نشست را با امیرعبداللہیان در میان گذاشت. فؤاد حسین تصریح کرد که دولت عراق در اجلاس جده گفت‌وگوها و رایزنی‌های لازم برای همکاری‌های منطقه‌ای را انجام داده است و کشورش همچنان به تلاش‌های خود برای تقویت صلح و ثبات در منطقه ادامه خواهد داد.

ویژه

روایت مصطفی میرسلیم

از جزئیات بازداشت پسرش

فرزندم بسیار عاطفی و ساده لوح است

فرزند یکی از اعضای قدیمی موفله باداشت شده است، عضوی که شعارش مبارزه با فساد اقتصادی بود و اکنون نماینده مجلس است. اما فرزندش اکنون در زندان است. دیروز مصطفی میرسلیم نماینده تهران در مجلس درخصوص ماجرای بازداشت پسرش به اتهام همکاری با منافقین اظهار داشت: مهدی را ظاهراً پس از دو سال مراقبت، در تیرماه ۱۳۹۸ بازداشت و در بهمن ۱۳۹۸ به اتهام اقدام علیه امنیت ملی به پنج سال حبس محکوم کردند که پس از درخواست تجدید نظر و قطعی شدن حکم در بهمن ۱۳۹۹ به زندان اوین برده شد. وی افزود: در هنگام دستگیری او، با اطلاعاتی که مأموران امنیتی به من دادند متوجه مسائلی که او را گرفتار کرده بود شدم و فکر می‌کنم که اگر زودتر متوجه این مسائل شده بودم، با تنبیه مختصری می‌توانستم او را از این وضعیت نجات دهم.

دخالت نکردم

میرسلیم تاکید کرد: بنده برای جلوگیری از هر گونه شائبه و شبهه، در هیچ یک از مراحل بازداشت و بازجویی و محاکمه و تجدید نظر دخالتی نکردم. این نماینده مجلس درخصوص اقدامات فرزندش در این پرونده گفت: منافقین با شناسایی و سوء استفاده از نقطه ضعف مهدی او را شکار کرده و به دام انداخته و سعی کردند از او اطلاعاتی بدست بیاورند که البته چون او فاقد هر گونه اطلاعات طبقه بندی شده بوده، موفقیتی جز به دام انداختن او به دست نیاوردندوی درخصوص نقطه ضعف فرزندش نیز خاطر نشان کرد: نقطه ضعف مهدی از بدو تولد با او بوده و این مسئله هم جسمی است و هم روحی. من و مادرش بازرش بسیار تدریم تا کرم این نقاط ضعف بر شخصیت او تأثیر نگذارد و او بتواند بتدریج که رشد می‌کند، بدون احساس ضعف و به صورت عادی به تحصیل و زندگی اجتماعی بپردازد و تا حدود زیادی هم موفق بودیم . میرسلیم ادامه داد: فرزندم بسیار عاطفی و ساده لوح و سست اراده است؛ این ضعف موجب ناتوانی در ترابمن وضعیت معیشتی او شده و منافقین نیز با استفاده از همین موارد توانستند او را جذب کنند و به انحراف بکشانند و مأموران امنیتی نیز گمان کرده بودند که او عنصر اثر گذاری است.